

GÜVENLİ İNTERNET KULLANIMI

Günümüzde bilgisayar ve internet hayatımızda oldukça geniş bir yer kaplamaktadır. Çocukların bilgi edinmek için ansiklopedi karıştırdığı günler artık geride kalmıştır ancak keşfedilen her iyi yenilik gibi bilgisayarın ve internetin de hayatımıza getirdiği yükler mevcuttur. Doğru kullanılmadığında pek çok problemi de beraberinde getirmektedir. Yanlış kullanımlar sonucu çocuklarımız istenmeyen görüntü ve bilgilere ulaşmakta, yanlış arkadaşlıklar geliştirebilmekte, sanal oyunlar vasıtasıyla gerçek hayattan koparak şiddeti beyinlerinde meşrulaştırmakta, en önemlisi de sosyalliklerini kaybetmeye başlamaktadır.

Çocuklar İnterneti Ne İçin Kullanıyor?

Mesajlaşmak, gezinmek, oyun oynamak, bilgi edinmek, anında sohbet etmek, resim, müzik veya metin belgeleri bulmak, indirmek veya değiş tokuş etmek için kullanır. Bunlar arasında internette gezinme, okul arkadaşları ile anında veya elektronik posta ile mesajlaşma gibi kullanımlar ilk sırada yer alır. Arkadaşlıklarını sürdürmek,

arkadaşlar veya arkadaşlık hakkında konuşmak, sosyal yaşantıları paylaşmak, gündelik olaylar hakkında sohbet etmek sosyal ilişkilerini sürdürmelerini sağlar. Mesajlaşma, çocuk ve ergenler tarafından can sıkıntısından kurtulmanın bir yolu olarak da görülmektedir.

A *nne Babalar*

- 1- Her şeyden önce çocuğunuzla iyi bir iletişim içinde olunuz. Çocuğunuzun arkadaşları, zevkleri, korkuları, sevdiği ve sevmediği konular hakkında bilgi sahibi olunuz. Çocuğunuza, her konuyu sizinle paylaşabileceği güvenini veriniz. Sizin yetersiz kaldığınız konularda uzmanlardan yardım alınız.
- 2- Çocuğunuzun internete girdiği bilgisayarın çocuğun odasında olmamasına, evinizin ortak kullanım alanı içinde olmasına dikkat ediniz.

3- Çocuğunuzun internette kalma süresine ve bilgisayar kullanma süresine mutlaka kısıtlama getiriniz. Çocuğunuzun yaşına uygun olacak kullanma süresini belirleyiniz. Unutmayınız ki, uzun süre bilgisayar veya internet kullanımı çocuğunuzun sosyalleşmesine olumsuz etki yapabileceği gibi hareketsiz kalmasına, bazı fiziksel rahatsızlıklara neden olabilecektir. Çocuğunuzun oyuna, kitap okumaya, spor yapmaya ve sanata vakit ayırmasını sağlayınız.

4- Her konuda olduğu gibi, bu konuda da ebeveyn olarak çocuklarınıza iyi birer örnek olunuz. Bilinçli ve güvenli internet kullanım kurallarını öğreniniz ve uygulayınız.

5- Çocuğunuzla bilinçli ve güvenli internet kullanımı kuralları konusunda konuşunuz. Bu kuralların neler olduğunu anlaşılır bir şekilde açıklayınız ve kuralları kesin olarak koyunuz. Koyduğunuz kurallar ve konuşmalarınızda pozitif tutum

sergileyiniz. Olumsuz söylemlerin çocuğunuzla kuracağınız iletişimde çatışmayı artırıcı unsur olabileceğini aklınızdan çıkarmayınız.

6- Çocuğunuzla ve okul öğretmenleriyle birlikte çocuğunuzun yaşına uygun ve güvenli olan internet sitelerinin adreslerini belirleyiniz. Belirlediğiniz sitelerin adreslerini bilgisayarınızın "**Sık Kullanılanlar**" bölümüne kaydediniz. Böylece bu sitelere giriş işlemi daha kolay olacaktır.

* Çocuğunuz İnternette Aradığı Her Şeyi **Bulabilir** * Sosyal paylaşım sitelerinin popülerliği suçluların bu sitelerde yerlerini almalarına neden olmuştur. Sosyal paylaşım siteleri üzerinden yasadışı ürün ve hizmetlerin ticaretinin yapıldığı bilinmektedir. Bomba yapımından, uyuşturucu satın alabileceği adreslere kadar aklınıza gelebilecek her şeyi bu sitelerde bulmak mümkündür.

7- İnternette mümkünse çocuğunuzla birlikte gezininiz. Eğer çocuğunuz bu konuda isteksiz ise, sadece sizin ve okul öğretmenlerinin onayladığı siteleri ziyaret etmesi konusunda çocuğunuzun uyarınız.

8- Çocuğunuzun internet kullanımını sık sık denetleyiniz. Hangi sitelere girdiği, hangi sohbet ortamlarında bulunduğu konusunda

fikir sahibi olunuz. Mmkknse sohbet ortamlarındaki arkadaşlarını tanımaya çalışınız.

9- Çocuğunuzun internet ortamında güvenliğini sağlamak ve zararlı içeriklerden korumak amacıyla gerekli güvenlik ve filtreleme programlarını ediniz.

10- Çocuğunuza internet ortamında tanımadığı kişilerle sohbet etmemesini, iletişim kurmamasını öğretiniz.

11- Çocuğunuzun, ziyaret ettiği sitenin "Güvenlikle ilgili sorularını" dikkatlice okumasını, sitenin istenilen bilgileri ne amaçla istediğini öğrenmesini ve gerektiği takdirde velilerine danışarak istenilen bilgileri vermesini belirtiniz. Sizin onayınız olmaksızın kendi resimlerini ve aile resimlerinizi, adresinizi, telefon numaranızı, okul adını vermemesini ifade ediniz.

12- Çocuğunuza sizin izniniz olmaksızın, kendi adresini, okulunun adını, telefon numaranızı, ebeveyninin iş adresleri ve iş yeri telefon numaraları gibi kişisel bilgileri internet sohbet ortamında kimseye vermemesi gerektiğini öğretiniz.

13- Çocuğunuzu, internet kullanıcı adını ve şifresini sizin dışında hiç

kimseye vermemesi konusunda eğitiniz..

14- İnternet ortamında, sohbetlerde çocuğunuzu rahatsız eden görüntü, ses ve yazılar yer aldığı takdirde hemen bulunduğu internet ortamından çıkmasını ve size haber vermesini isteyiniz.

Çocuğunuzun, bir sitede yer alan oyunlara, aktivitelere, yarışmalara katılmadan önce bunların yaşına uygun olup olmadığı konusunda mutlaka size ve öğretmenine danışması gerektiğini belirtiniz.

15- Çocuğunuzun, bir sitede yer alan oyunlara, aktivitelere,yarışmalara katılmadan önce bunların yaşına uygun olup olmadığı konusunda mutlaka size ve öğretmenine danışması gerektiğini belirtiniz.

ANNE ve BABALAR ;
Kendinizi internet kullanımı konusunda eğitin.
Anlamadığınız, hâkim olmadığınız konuları araştırın. Çocuğunuzun üye olduğu sitelere siz de üye olunuz, oynadığı oyunları siz de indirip deneyiniz...

16- Çocuğunuza internet ortamında yeni tanışılan kişilerin her zaman kendileri ile ilgili doğru bilgiler vermeyebileceği, kimlikleri ve yaşlarıyla ilgili yanıltıcı bilgiler verebileceği gerçeğini anlatınız. İnternet sohbet alanlarında ve haber gruplarında ilk defa karşılaşılan yeni mesaj ve kişileri mutlaka velilerine göstermelerini isteyiniz.

17- Çocuğunuza, size sormadan internet ortamında alış veriş yapmaması gerektiğini; istenilen kredi kart numaraları bilgilerini vermemesini öğretiniz.

18- Çocuğunuzun, internet sohbetlerinde onlardan yapmamaları gereken ya da onları rahatsız eden bir davranışta bulunmalarını isteyenler olduğu takdirde, sohbeti bırakarak hemen size haber vermesini ve olay anlatmasını isteyiniz. Çocuğunuzun size güvenmesini sağlayınız. Çocuğunuza kızmayınız, korkutmayınız. Çocuğunuza her konuda destek vereceğinizi hissettiriniz.

19- Çocuğunuzdan, internet sitelerinden bilgisayara yükleyecekleri veya indirecekleri programlar ve içerikler hakkında size haber vermesini, sizin izniniz olmaksızın bu işlemleri yapmamasını isteyiniz.

20- Çocuklara, internet ortamında başkalarını rahatsız edecek davranışlarda bulunmamalarını öğretiniz.

21- Şaka yapmak amacıyla dahi arkadaşlarıyla hatta hiç kimseyle korkutmak amacıyla tehdit edici bir üslupla iletişim kurmamalarını anlatınız. Günlük hayatta olduğu gibi, internette de kötü ve kaba kelimeler kullanmamalarını, kibar ve güzel bir dil kullanmalarını isteyiniz.

Çocuklar İçin Sosyal Medya Güvenliği

İş ve özel hayatımıza giren sosyal paylaşım siteleri aynı zamanda siber suçlular için sayısız fırsat doğmasına neden oldu. Sosyal medya sitelerden doğabilecek tehlikeler konusunda farkındalığın arttırılması önemli hale geldi. Çocukları; sosyal paylaşım sitelerinde güvende tutmak için gerekli özen, aileler ve eğitim kurumları tarafından gösterilmelidir.

Çocuklar İçin Sosyal Medya Güvenliği Kuralları

Sosyal Medyada Çocukları Bekleyen Tehlikeler:

*** Yabancıların Çocuklara Ulaşabilmesi**

Sosyal paylaşım siteleri kötü niyetli insanların kurban bulmak için sıkça kullandıkları kaynaklardır. Hırsızlar, yakınları tatilde olan ve soyabilecekleri evleri tespit etmek için sosyal paylaşım sitelerini kullanırken, pedofiller bu siteleri kurban bulmak için kullanıyor. Suçlu profili ne olursa olsun, birilerinin bize ve çocuğumuza basit birkaç arama yaparak ulaşabileceğini aklımızda tutmalıyız.

*** Yabancılarla İletişim Kurmaları**

Sosyal paylaşım siteleri, adlarından da anlaşıldığı gibi paylaşım yapma ve iletişim kurma ortamlarıdır. İdeal şartlarda gerçek hayatta tanımadığımız kimseyle iletişim kurmamamız gerektiğini bilmemize rağmen uygulamada durum bu kadar net olmayabilir. Çocuğumuzun da tanımadığı ve kötü niyetli olabilecek yabancılarla bu sitelerde iletişim kurabileceğini bilmeliyiz.

*** Yabancılarla Buluşmaları**

Çocuğunuzun internette tanıştığı biri veya birileriyle isteyerek, kandırılarak veya zorlanarak buluşması, yaşanabilecek olumsuz durumlardan biridir.

*** Çevrimiçi Tacize Uğramaları**

İnternette sözlü tacize uğramak çok kolaydır. Çoğu kullanıcının klavye başında ve taciz ettikleri kişiden uzak olmaları birçok konuda daha cesurca yazmalarına imkan veriyor. Çocuğunuz forumlarda, anlık mesajlaşma uygulamalarında veya sosyal paylaşım sitelerinde tacize uğrayabilir.

*** Yaşıtlarından Baskı Görmek**

Teneffüslerde kendinden büyük çocukların baskısı ile harçlığını vermek zorunda kalması gibi, çocuğunuz sosyal paylaşım sitelerinde de baskı görebilir. Dijital çağın kabadayılığı gibi düşünebileceğimiz baskılar son derece sık görülen olaylardır. Bu durumlarda çocuğunuzun sadece bunlardan etkilenmemesini sağlamayı değil, biz eğitimcilerle konuşmalarını da sağlamalıyız.

*** İnternet Kabadayılığı**

Okul bahçelerinde karşılaşılan kabadayılık örneklerinden farklı olarak internet üzerinden veya SMS ile kabadayılık yapmak için çocukların yüz yüze olmaları gerekmez. Bu nedenle "Siber Zorbaların" fiziksel olarak güçlü olmaları veya kavga etmeyi sevmeleri de gerekmez, klavye başında başka bir çocuğun

psikolojisini ciddi şekilde etkileyebilirler.

Online Oyunlarda Çocuğunuzu Bekleyen Tehlikeler:

Çocuğunuz internette sadece sosyal paylaşım sitelerinde zaman geçirmiyor. İnternet üzerinden oynanan oyunların da çocukların internet kullanımı alışkanlıkları arasında önemli bir yer tuttuğunu biliyoruz. İnternet üzerinden oynanan oyunlar çocuğunuzun sosyal paylaşım sitelerindekilere ek olarak bazı yeni tehlikelerle karşı karşıya kalmasına neden olmaktadır.

a. Şiddet

İnternet üzerinden oynanan oyunların en popüler olanları arasında savaş oyunları ilk sıralardadır. Bu oyunlarda oyuncular bireysel veya takım halinde hareket ederek birbirlerini öldürür. Şiddet içeren oyunların çocukların ruhsal gelişimini olumsuz etkileyebileceğini gösteren bazı araştırma sonuçları olduğu için, çocuğunuzun uzun süreli bu şiddet

ortamlarında maruz kalması sakıncalı olabilir.

b. Suçlular

Belli şartlar ve biçimlerde ticaret yapma imkânı veren oyunlar vardır. Bu oyunları oynayanlar, oyun içerisindeki karakterlerini güçlendirmek veya hızlandırmak ya da silah almak için para harcayabilirler. İngilizce "İtem" olarak adlandırılan bu nesnelere ciddi ticari faaliyetlere konu olmakta, hatta oyuncuların nesnelere çalmak için özel olarak geliştirilmiş zararlı yazılımlar görülmektedir. İnternette paranın el değiştirdiği her ortamın suçlular için iştah kabartıcı olduğunu çocuklara hatırlamakta ve çocukları bu konularda uyarmakta fayda vardır.

c. Tacizciler

Oyunların çok belirli yaş ve cinsiyet kitlelerine hitap etmesi belirli bir çocuk grubuna karşı eğilimi olan tacizciler için çok sayıda olası kurban bulabilecekleri yerler olmalarına yol açmıştır. Bu nedenle oyun sitelerinde sahte çocuk profilleri ile çocuklarla iletişim kurmaya çalışan tacizciler vardır.

d. Kameralar

İnternet üzerinden oynanan oyunların bir bölümünün kamera kullanma imkânı vermesi ve bu sayede oyuncuların birbirlerini görebilmesi, tacizciler gibi çocuğunuzun doğrudan hedef alacak bazı suçlu türlerine cazip gelmektedir.